

سرطان ریه

سرطان ریه شایع‌ترین بیماری بدخیم و مخرب در بزرگسالان و عامل 30 درصد از تمام مرگ‌های ناشی از سرطان است...

سرطان ریه شایع‌ترین بیماری بدخیم و مخرب در بزرگسالان و عامل 30 درصد از تمام مرگ‌های ناشی از سرطان است. این بیماری در افرادی که روزانه بیش از 4 نخ سیگار می‌کشند یا زمان طولانی سیگار کشیده‌اند یا به طور دائم در معرض دود سیگار هستند بیشتر دیده می‌شود. بر اساس تحقیقات، سرطان ریه بویژه در بین زنان در حال افزایش است. مهم‌ترین عامل بیماری، مصرف سیگار است که علت بیشتر از 80 درصد مرگ‌های ناشی از سرطان ریه است. سرطان ریه انواع مختلف دارد و به طور کلی به 4 گروه تقسیم می‌شود. آدنوکارسینوما شایع‌ترین نوعی است که بیشتر در افراد غیرسیگاری دیده می‌شود.

بخش اعظم سرطان‌های ریه توسط مواد سرطان‌زا و مواد محرک رشد تومور که از طریق دود سیگار وارد بدن شده‌اند ایجاد می‌شوند و 90 درصد بیماران مبتلا به تمامی انواع بافتی سرطان ریه، سیگار می‌کشند و بیماران نادر غیرسیگاری که دچار سرطان ریه می‌شوند معمولاً مبتلا به آدنوکارسینوم هستند.

البته باید در نظر داشت در افراد غیرسیگاری مبتلا به آدنوکارسینوم ممکن است سرطان از قسمت دیگری از بدن منشأ گرفته و به ریه سرایت کرده باشد. آزیستوز موجود در عایق‌ها و مواد ساختمانی و همچنین دود و مواد آلاینده صنایع و محیط نظیر گاز رادون حاصل از منابع طبیعی مثل سنگ گرانیت به احتمال زیاد سرطان‌زا هستند.

علائم: تمام انواع سرطان‌های ریه با علائم مشترک سرفه، خلط خونی، درد قفسه سینه و کاهش وزن در افراد سیگاری بروز می‌کند. در برنامه‌های بیماری‌یابی، افرادی که بدون علامت هستند معمولاً با پرتونگاری از قفسه سینه شناسایی می‌شوند ولی براساس محل تومور، نشانه‌های رشد تومور اولیه در مرکز یا درون راه‌های تنفسی معمولاً سرفه، رگه‌های خون در خلط، صداهای ریوی خشن، تنگی نفس و تب می‌باشد.

نشانه‌های رشد محیطی تومور اولیه شامل درد جدار قفسه سینه، سرفه، تنگی نفس و گاه آبسه ریه است و نشانه‌های گسترش تومور در قفسه سینه می‌تواند انسداد راه‌های هوایی، فشرده شدن مری با اشکال در بلع و خشونت صدا باشد.

تشخیص: آزمایش خلط و پرتونگاری قفسه سینه هر 4 ماه یک‌بار برای افرادی که در معرض خطر ابتلا به سرطان ریه هستند انجام می‌شود. در زمان تشخیص فقط 20 درصد از بیماران دچار سرطان موضعی هستند، در حالی که سرطان در 25 درصد از بیماران به گره‌های لنفی ناحیه‌ای گسترش یافته و سرطان 55 درصد از بیماران به مناطق دوردست سرایت کرده است. 50 درصد موارد سرایت به غدد فوق کلیه است و معمولاً ریه سمت راست به غده آدرنال راست متاستاز می‌دهد و بالعکس. میزان سرایت به کبد در 40 درصد موارد، مغز 20 درصد و استخوان هم 20 درصد بخصوص به دنده‌ها، ستون فقرات و لگن است.

درمان: هدف اول پرهیز کامل از مواجهه است و اقدام بعدی تشخیص زودرس سرطان ریه است. برداشتن کل تومور شانس بقا را طولانی می‌کند و اولین اقدام درمانی است. برای درمان، بر اساس شرایط بیمار از درمان‌های ترکیبی، شیمی‌درمانی و ... نیز استفاده می‌شود.

دکتر مهرانگیز توتونچی
پزشک عمومی